॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ दार्ष्टांतिकमाह तथैवेति ॥ ३७ ॥ आत्मनिआत्मानंप्रवेश्यवृत्तिसारूप्यंत्यक्त्वेत्यर्थः पुनीतानां नहिज्ञानेनसदृशंपवित्रमिहविद्यतइतिस्मृतेर्ज्ञानेनपवित्राणांसांख्यानामित्यर्थः ॥ ३८ ॥ नाभ्यांमणिपूरे कंठेविशुद्धौ शीर्षेसहस्रारे हृदिअनाहते एतच्चआज्ञादिचक्राणामुपलक्षणं एतेआंतराधारणाविषयाः वक्षःप्रभृतयोदेहावयवाबाह्याः एतेतालुनिरससंविदित्यादियोगशास्त्रप्रसिद्धतात्वादीनामुपलक्षणं दर्शनेबाह्यतरेसूर्यरश्म्यादौश्रवणेअनाहतध्वनौ घ्राणेनासाग्रेदृष्टिधारणं अत्रयोगानुष्ठानप्रयोगोवेदस्तुतिटीकायांचतुर्दशेश्लोकेऽस्माभिःप्रदर्शितोनुसंधेयः ॥ ३९ ॥ अहिंसादयएव जातिदेशकालसमयानवच्छिन्नाःसार्वभौमामहाव्रतमित्युच्यंते तत्रपाठीनरोहितावाद्यौप्रशस्तौहव्यकव्ययोरितिस्मृतेः पाठीनादीनेवभक्षयिष्येनमत्स्यान् मत्स्यांश्चकामतोजग्ध्वापुनःसंस्कारमर्हतीतिमत्स्य

युक्तस्तथायमात्मानंयोगःपार्थिवनिश्चलं॥ करोत्यमलमात्मानंभास्करोपमदर्शनं ॥ ३३॥ यथाचनावंकौंतेयकर्णधारःसमाहितः ॥ महार्णवगतांशीघ्रंनयेत्पार्थिवसत्तम ॥ ३४॥ तद्वदात्मसमाधानंयुक्तायोगेनतत्त्ववित्॥ दुर्गमंस्थानमाप्नोतिहित्वादेहमिमंनृप॥ ३५॥ सारथिश्चयथायुक्तासदश्वान्सुसमाहितः॥ देशमिष्टंनयत्याशुधन्विनंपुरुषर्षभ॥ ३६॥ तथैवनृपतेयोगीधारणासुसमाहितः ॥ प्राप्नोत्याशुपरंस्थानंलक्षंमुक्तइवाशुगः ॥ ३७॥ अवेक्ष्यात्मनिचात्मानंयोगीतिष्ठतियोचलः॥ पापंहंतिपुनीतानांपदमाप्नोतिसोऽजरं ॥ ३८॥ नाभ्यांकंठेचशीर्षेचहृदिवक्षसिपार्श्वयोः ॥ दर्शनेश्रवणेचापिघ्राणेचामितविक्रम॥ ॥ ३९॥ स्थानेष्वेतेषुयोयोगीमहाव्रतसमाहितः॥ आत्मनासूक्ष्ममात्मानंयुंक्तेसम्यग्विशांपते॥ ४० ॥ सशीघ्रमचलप्रख्यंकर्मदग्ध्वाशुभाशुभं॥ उत्तमंयोगमास्थाययदीच्छतिविमुच्यते॥ ४१॥ युधिष्ठिरउवाच आहारान्कीदृशान्कृत्वाकानिजित्वाचभारत ॥ योगीबलमवाप्नोतितद्भवान्वक्तुमर्हति ॥ ४२॥ भीष्मउवाच कणानांभक्षणेयुक्तःपिण्याकस्यचभारत॥ स्नेहानांवर्जनेयुक्तोयोगीबलमवाप्नुयात्॥ ४३॥ भुंजानोयावकंरूक्षंदीर्घकालमरिंदम॥ एकाहारोविशुद्धात्मायोगीबलमवाप्नुयात्॥ ४४॥ पक्षान्मासानृतूंश्चैतान्संवत्सरानहस्तथा॥ अपःपीत्वापयोमिश्रायोगीबलमवाप्नुयात्॥ ४५॥

भक्षणेप्रायश्चित्तगौरवस्मृतेः सोयंहिंसायांजात्यवच्छेदः पाठीनादीनप्यतीर्थेष्वेवहिंसिष्येनतीर्थेइतिदेशावच्छेदः अतीर्थेपिदर्शादिव्यतिरिक्तेएवकालेहिंसिष्येनान्यदेतिकालावच्छेदः तत्रापिश्राद्धार्थमेवहिंसिष्येनात्मार्थमितिसमयावच्छेदः एतैरनवच्छिन्नाःसर्वात्मनापिहिंसात्यागात् अनापद्यापदिवातत्त्यागःसोऽयंमहाव्रतमित्युच्यते एवंसत्येअस्तेयेब्रह्मचर्येअपरिग्रहेचमहाव्रतमुदाहर्तव्यं ॥ ४० ॥ यदीच्छतीति योगिनःस्वेच्छयाब्रह्मलोकादौगमनंविदेहकैवल्यंदेहधारणंचेतिदर्शितं ॥४१॥४२॥४३॥ यावकंजलोष्मपक्वंयवान्नंयवपिष्टमयंवाभक्ष्यं ॥४४॥ पयोमिश्राःक्षीरमिश्राः ॥ ४५ ॥

Digitized by Google